

De la crisi econòmica mundial

Crítica de la inflació

(Acabament)

Aquests gravàmens resultarien alleugerits amb la inflació. Per exemple: suposem em correspon satisfer una renda fixa de mil ptes. Avui aquesta quantitat és la contravalor de dos bocois de vi o de vint sacs de blat; en canvi, després d'una forta inflació, aquella mateixa quantitat de mil pessetes només fóra, per exemple, la contravalor d'un litre de vi o de dos quilos de blat. Es a dir que, pràcticament, aquella renda hauria quedat reduïda a una milèssima part i si avui m'aclapara, després em resultaria insignificant. La inflació—que no cal fos tan fantàstica com la d'aquest exemple—reduiria, doncs, els gravàmens més asfixiants que pesen sobre la producció.

I el mateix pot dir-se dels impostos, que són també un gravàmen fixe. Es inútil demanar reduccions en la contribució. Els polítics no es veuen en pit ni en força de reduir ni una sola consignació presupostnària en el capítol de despeses. Intentar-ho comporta gairebé una revolució. L'intent de rebaixa de sous a la burocràcia francesa va costar una o dues crisis governamentals. Es impossible rebaixar res d'obres públiques en l'actual crisi de treball. A Governació, Estat, Instrucció Pública diuen que tampoc és possible. En l'exèrcit ens surten que cal que sigui eficient. I en tots els altres departaments s'hi escatien les mateixes dificultats. Convençuts de la inutilitat de pretendre qualsevol restricció de les despeses estatals, susceptibles de traduir-se en rebaixa de les contribucions indirectes, hom preté abtenir aquesta rebaixa compensant-la amb l'aplicació de l'impost sobre la renda. Però l'experiència gairebé ens diu que podrà aplicar-se l'impost sobre la renda, però que no es reduiran les contribucions indirectes. I no és pas poc difícil aplicar l'impost sobre la renda! En canvi, per la inflació, amb tota senzillesa i imperceptiblement, sense aixecar grans protestes ni promoure cap enrenou, hom realitza la més positiva refor-

ma tributària, reduint pràcticament les contribucions i, oh miracle!, sense mermar el capítol de despeses, és a dir, sense necessitat de reduir les assignatures i sense que, cions i comptes de participació: no són aquests molt onerosos perquè en períodes de crisi, si l'empresa no guanya, tampoc cobren. Entre els segons s'hi compten les obligacions i préstecs baix interès: aquests són sumament onerosos en períodes de crisi, perquè vagin bé o malament els negocis, el tant per cent convingut o la quantitat fixa establerta s'ha de satisfer inexorablement. Aquests últims són els gravàmens que, avui, més aclaparen tant, hagin de fer-se malveure els governants. I amb la inflació s'aplica àdhuc, també imperceptiblement però de la manera més positiva, l'impost sobre la renda: d'on extreu la producció la majoria dels aventatges que li proporciona la inflació sinó mermant la intensitat de l'acció parasitària de la renda?

Altres dels punts preconitzats pels tècnics és la disminució dels aranzels. Però tampoc és gaire factible: les indústries que viuen al recer del proteccionisme aranzelari posarien el crit al cel; protestarien les ciutats perjudicades; els obrers afectats promourien vagues... No és fàcil oposar-se obertament a tants interessos creats, per més que sigui una necessitat ineludible. I en canvi, amb una simple disposició que derogui les fixacions dels aranzels en or i les reporti a moneda d'ús corrent, àdhuc al canvi del dia per evitar reclamacions, després, la inflació ella sola, paulatinament, imperceptiblement, cuidaria d'anarlos reduint... tot i mantenir-se els mateixos tipus aranzelaris.

Resumint: la inflació, que ella sola sembla ésser suficient per a deturar la crisi i iniciar la reacció, inclou, a més, totes les principals propietats senyalades pels tècnics com a necessàries per a fer front a la depressió actual.

La pròxima setmana estudiarem les causes que dificulten l'aplicació d'aquesta mesura.

EDACREM

Exposicions d'Aplicacions de l'Electricitat a l'Agricultura i Fruits de la Terra, de Reus

27 MAIG - 15 JUNY, 1933

Després de la conferència que el gran economista D. Josep M.ª Tallada donarà al Centre de Lectura, convidat per la Junta organitzadora, visitarà les Exposicions de Reus, per tal d'informar-se de la importància dels dits certàmens.

***

Davant de nombrós públic ahir va donar l'anunciada conferència sobre la "Vida misteriosa de les abelles", el senyor Josep Cunill, de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, el qual, tant en la seva documentada dissertació, com en les projeccions, interessà moltíssim a l'auditori.

En acabar fou felicitat per la Junta de les Exposicions.

Sessió extraordinària de la cuina elèctrica, dedicada a les senyores de Reus

Continuant les exhibicions de la confecció de menjars amb la cuina elèctrica, en l'interior del Teatre de les Exposicions, avui, en sessió extraordinària per a les senyores d'aquesta ciutat, es confeccionaran davant del públic els plats següents:

Plat de cuina: Pollastre Cucot.
Plat de pastisseria: Ametllons (Almendrines), el pollastre se sortejarà entre les senyores assistents a l'acte.

***

Acabada la demostració culinària d'avui, a càrrec del Sr. Manchon, chef de la Companyia Barcelonesa d'Electricitat, les senyores assistents a la mateixa seran obsequiades amb gelats de diferents menes a la sortida i quan passin per l'estand de la casa SICE, els quals seran congelats pels refrigeradors GENERAL ELEC-

TRIC que representa en aquesta ciutat la casa JOSEP LOZANO.

***

Dijous, 1 de juny.—Nit: CONCERT POPULAR PER LA BANDA MUNICIPAL DE REUS.

Preus d'entrada reduïts.

Dissabte vinent, dia 3, de 5 a 6 tarda, la Unió de Culliters d'Avellanes del Camp de Tarragona, en el seu Stand, obsequiarà amb avellanes a tots els infants que visitin aquella instal·lació.

Continuant les exhibicions pràctiques de la utilització de la cuina elèctrica, a càrrec del Sr. Antoni Manchon, professor de cuina de la Companyia Barcelonesa d'electricitat. Es confeccionaran davant del públic els plats següents:

Plat de cuina: Arròs a la Milanesa.

Plat de Pastisseria: Braç de gitano.

Confiteria: Ametlles garrapinyades.

Els plats seran regalats, mitjançant sorteig entre les senyores presents.

A més, es rifarà un saquet d'arròs Manelic i es regalaran a les senyores ametlles garrapinyades, ofrenades galantment pels senyors Fills de Josep Sabater.

Dissabte, dia 3. — Nit: GRAN REVETLLA. Ball per l'orquestrina "John's-Jazz" i sardanes per la Cobla Catalunya.

Preus d'entrada: Homes, 1 peseta; dones, 0'50 pessetes.

Diumenge, dia 4.—De set a nou, tarda: Concert per l'orquestrina "The Happy-Jazz".

Nit: Gran concert de Gala per la Banda Municipal, en obsequi als assistents al IX Congrés de la Premsa Catalano-Balear.

La reunió d'avui a Foment

Cridem novament l'atenció dels nostres socis perquè llegeixin la convocatòria, que va en altre lloc, per a la reunió que se celebrarà avui a la nit en el local de Foment Nacionalista Republicà, i els preguem que, donada l'extraordinària importància, no deixin d'assistir-hi, puix que per al bon funcionament d'un partit democràtic com el nostre, cal que cadascú exerceixi íntegrament els drets llurs i compleixi els deures.

Esperem que la reunió de la nit serà molt nodrida.

ESTRENYIMENT

La curació està ací. El laxant lleminadura.
Compri avui mateix una capsula

LAXOFRUTINA del Dr. ORNOSA

(Capsula de 24 pastilles Ptes 2'50 També en capsetes de 2 pastilles i en sobres
cde sucre A totes les Farmàcies d'Espanya Laboratori ORNOSA - Reus

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

REUS

PALMADA

Obsequi EXPOSICIÓ

Des d'avui fins al tancament de l'Exposició **REGALARÉ UNA SUMADORA** a tot comprador de **SIS CINTES** per a màquina per a escriure o **Tres capses de paper carbó.**

Preu **EXCEPCIONAL**

Cintes garantitzades 36, 42 i 48 ptes. dotzena
Paper carbó 6 i 12 ptes. capsula de 100 fulls

PALMADA

Raval alt Jesús, 35 - Telèfon 86

Josep Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Col·legis de Reus i de Tarragona.

Estudi: Sant Joan, 7, entresol.

Telèfon 63 B.

REUS

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de venciment corrent
el líquid dels quals ens sigui conegut.

OPERACIONS DE BORSA
DESCOMPT DE CUPONS
DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 entresol. Telèfon 46 B.

En les epidèmies dels pores hi contribueixen de manera essencial les despulles adulterades.

Exigiu les despulles pures de blat que expendeix en sacs precintats
Tarragona Industrial S. A.
Llovera, 48.

A l'Exposició

visiteu l'estand de

URALITA

Radioients

Voleu tenir el vostre aparell en condicions, evitar avaries, sorolls i paràsits? **ESTUDI RADIO**, servit per personal de Telègrafs, vos ho remeiarà.

Carrer de Rosich, 5 — REUS

Tintoreria "La Ràpida"

Senyora: La higiene li recomana aquesta casa que li entregarà els encàrrecs al dia. Dols en 4 hores
Carrer Jesús, 19. - Tel. 486-X

Sucre de Maduixes

PURGANT IDEAL

Xalet en venda

Situat dintre la ciutat. Molt confortable. Planta baixa i pis. Dotat d'electricitat, gas, cisterna, pou amb motor, horta-jardí i luxós rafal per a l'estiu.

Informarà Lluís Clivillés Homs, Raval baix Jesús, 23, 2on.

MERCERIA

SALES

Carrer Major

M E R C A T

AVELLANES I AMETLLES

Avellana negreta, de 81 a 82 pesetes el sac de 58'400 k.

Avellana comuna, de 71 a 72 pesetes els 58'400 k.

Avellana gra 1.ª a 125 pesetes el quintà de 41'600 k.

Ametlla mollar, a 77 pessetes.

Ametlla gra esperança 1.ª a 32 i mig duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra esperança 2.ª a 31 i mig duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra moll a 32 duros.

Ametlla gra llarguet tipo sobre 14, a 35 duros quintà de íd. íd.

Ametlla gra llarguet, classe propietari, segons tamany, a 34 duros quintà de 41'500 k.

Ametlla gra llarguet, tipo mitjà a 32 duros quintà de 41'500 k.

Ametlla gra llarguet, tipo petit a 33 1/2 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra comú a 30 1/2 duros quintà de 41'600 k.

Ametlla gra marcó, tipo 72/74, a 37 duros, preus nominals, quintà de 41'600 k.

Ametlla gra marcó, classe propietari, segons tamany, a 36 duros, preus nominals, de 41'600 k.

Pinyons catalans a 375 pessetes els 100 k. s/v. procedència.

Pinyons castellans a 380 pessetes els 100 k. s/v. procedència.

ARROSSOS NOUS

	PTES.
Benlloc zero	42 —
" zero superior	43 —
" " " " " "	44 —
" flor	45 —
" ideal	46 —
" matizat corrent	48 —
" matizat superior	50 —
" extra	49 —
Zembeta	75 —
Bomba pur	95 —
" extra	110 —
Arroç en brut	35 —

Preu per 100 kg. s/v. origen.

CEREAIS, FARINES

I DESPULLES

	PTES.
Farines de força 100 k.	71 50
" mitja força " "	68 50
Farineta 60 "	17 —
Terçerilla 60 "	11 —
Trits 35 "	6'0
Segó 25 "	6 —
Givada 100 "	31 —
Ordi " "	30 —
Ègol " "	40 —
Faves " "	49 —
Favons " "	45 —
Horsec Plata " "	44 —
" País " "	43 —
Guixes " "	60 —
Vesses " "	44 —
Erp " "	37 —
Garrofes 40 "	—
" noves " "	9 —

Preu s/v. Reus amb sac comprés.

OLIS

Camp 1. ^a , els 15 kg. a ptes. de	25-26
Camp 2. ^a , els 15 kg. a ptes. de	23-24
Urgell, els 15 kg. a ptes. de	25-26
Segarra, els 15 kg. a ptes. de	24-25
Tortosa, els 15 kg. a ptes. de	21-22
Aragó, els 15 kg. a ptes. de	25-26

VINS

Vi blanc camp	8'—
" negre camp	11'50
" blanc Conca i Urgell	7'50
" rosat Conca i Urgell	7'50
" negre Conca i Urgell	9'—
" negre Priorat sec	13 —
" negre Priorat amestelat	15'—
" blanc Ribera Ebre	8'—
" negre Ribera Ebre	10 50
" blanc Mancha	10 50
Mistela blanca	14 25
" negra vella	16'—
Moscateu nou València	16'—
Most blanc ensofrat	12'—
" negre ensofrat	—
Vi negre nou de Benicarló	16'—

Preus per grau i carga de 121'6 litres franc Reus.

Alcohol Industrial 96/97°	256'—
" Refinat vnic 96/97°	252'—
" Destilat 95/96°	240'—

Preus per hectòlitre franc Reus.

LA BORSA

Cotització de la Borsa de Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir

Dades facilitades pel Banc de Reus

MONEDA ESTRANGERA

LONDRES	39 55
PARIS	46'15-25
NOVA YORK	9'82 84
ROMA	61 61-10
BERLIN	2'72 74
BERNA	227 28
BRUXEL-LES	164'—
BUENOS AIRES	3'00

SALAS
= OPTIC =
ANTIGA
"CRUZ ROJA"
MONTEROLS, 3

La Urbana i el Sena

Companya d'Assegurances d'Accidents

INDUSTRIALS, COMERCIANTS, AGRICULTORS

Assegurem a tot el seu personal

Mort - Invalidesa - Incapacitat

previstos per la Llei del 1.r, d'abril de 1933.

Per a informes al Director particular de la Companya

JOAN VALLES

RAVAL SANTA ANNA, 80.

TEL. 132 R. REUS

Noticiari

*** Notificada la providència als interessats, declarant la necessitat de l'ocupació de les finques que s'han d'expropiar en el terme municipal de Vandellós, per a la construcció del tros quart de la carretera de tercer ordre de Reus al Coll de Fatges, la Quefatura d'Obres públiques de Tarragona ha disposat fixar el termini de vuit dies perquè els propietaris interessats en la referida expropiació compareguin davant la dita Alcaldia i designin el pèrit que els hagi de representar.

*** S'ha disposat que tot paquet que sigui destinat a ésser transportat per mar o via navegable interior i que excedeixi de mil quilos ha de portar escrit a sobre el pes en forma duradora.

Pere Cavallé i Pi

Ex-alumne intern i ex-metge de guàrdia, per oposició, de Toco-Ginecologia, de l'Hospital Clínic de Barcelona.

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Consulta: de 10 a 12 matí i de 3 a 6 tarda

Raval al Jesús, 50, entresol-Tel. 9 X REUS

*** Un grup d'intellectuals i polítics obre una subscripció per a la família de Félix Lorenzo, que està necessitada, puix "Heliófilo" ha mort pobre, com d'ordinari moren a Espanya els periodistes, per grans mestres que siguin.

*** Foment Industrial i Mercantil convoca a tots els seus socis que estiguin subjectes a la jurisdicció del Jurat Mixt de Transports a una reunió que tindrà lloc en l'estatge social avui, a les set del vespre, per tal de tractar dels recents acords d'aquell organisme respecte al treball en hores extraordinàries i a les vacances retribuïdes.

*** S'ha publicat una ordre resolent consultes referents a l'època i procediments per a les propostes d'alumnes oficials del magisteri que es considerin com a seleccionats i s'entén que són mereixedors dels beneficis del decret de 7 d'Agost de 1931.

*** La guàrdia civil de Tarragona denuncia Teresa Via Plana i Dolores Mur Farums, de Vinebre, per tenir escampades en unes finques de la seva propietat rames d'olivera.

Olis de les millors marques a preus limitats

AUTO-RECANVIS

Sant Joan, 19 Tel. 202 R

*** El governador senyor Freixes ha penyorat amb 250 pessetes el rector de Villalba, per conduir un viatge amb més de 100 persones sense tenir el corresponent permís.

*** Per notícies particulars—que no hem pogut confirmar oficialment—sabem que han mort les dues gitanes que resultaren ferides en la barralla que hi hagué a Batea.

*** L'Alcaldia de Valls ha sol·licitat autorització per a concertar un emprèstic de 130.000 pessetes per a la construcció d'edificis escolars.

Jaume Roig i Padró

MEDICINA GENERAL I DE LA INFÀNCIA

Visita de 4 a 6.

Major, 3, pral. — Telèfon 339.

*** Pere Serra (a) "El Xato", veí de Sant Antoni de Calonge (Girona), ha estat detingut per agredir els transeünts. També ha estat detingut per agredir la seva mare Josep Cebrià. Tots dos fets han succeït a Palamós.

*** El Govern de la Generalitat ha publicat un decret establint a l'Oficina d'Estudis un servei públic per a la venda de llibres.

*** A Poboleda, ha mort ofegat a una bassa de la finca propietat de Maria Estivill, el vellet Francesc Opsé, de setanta tres anys, veí i natural del dit poble. Es creu que es tracta d'un suïcidi.

*** A la casa número 2 del carrer de Sant Maurici, d'Olot, es calà foc a una fàbrica de gèneres de punt. Es cremaren gèneres per valor de 30.000 pessetes. La fàbrica és propietat del senyor Josep Comte i estava assegurada. Aquest mateix incendi es propagà al taller de torneria propietat del senyor Rafael Margui, ocasionant pèrdues per valor de 4.000 pessetes.

L'ESCUT DE REUS

SASTRERIA I GÈNERES DE PUNT

Rebudes les novetats de la temporada.

Trajos bona qualitat a 125 pessetes
Extens assortit en gèneres de punt a preus econòmics.
Monterols, 4 i 6 REUS

*** Dilluns, quan Vidal Bayé i Artigues, de 27 anys, i Pelegrí Torres i Vilaró sortien d'una casa anomenada l'"Hostal", prop d'Anglès (Girona), foren agredits per Josep Pidemont, de 40 anys, capatàs de la casa on treballaven els esmentats. En Vidal Bayé rebé tres punyalades al ventre produïdes amb una navalla. En sentir-se ferit, fugí cap a uns camps de blat. El seu company es pensà que fugia de l'agressió i se'n anà a casa seva. A l'endemà, però, en veure que no havia anat al treball, anà a cercarlo i el trobà mort al camp. El jutge ha donat ordre de detenció contra l'agressor, el qual ha estat conduït a la presó. Hom creu que l'agressió és deguda a enemistats personals, ja que tots tres treballaven a la mateixa casa.

Libreria Nacional i Estrangera

Tots els llibres en tots els idiomes
Ofertim un servei de vendes a terminis
Raval Santa Anna, 20, REUS - Telèfon 419 R.

*** A Montbrió discutiren acaloradament arribant a les mans Josep Ferrer Ferrer, de 76 anys, i Josep Figuerola Folch, de 32.

En el fort de la discussió aquest agredí amb un ganivet al vell produint-li ferides de pronòstic reservat.

*** Ahir a l'Escorxador públic s'hi sacrificaren 19 moltons amb un pes total de 258'400 quilos, 3 anyells amb 26'800, 6 vedelles amb 936'800, 12 lletons i bestiar cabrum amb 46'600 i 8 pores amb 598.

SALO KURSAAL - Tel. 157 R

EXTRAORDINARI PROGRAMA PER AVUI DIJOURS NIT

Reestrena de la més formidable pel·lícula de costums argentins:

Luces de Buenos Aires

Creació del divo del tango Carlos Gardel i de la deliciosa estrella Glòria Guzman.

—Els dibuixos animats i sons: **HOMBRE DE VERAS.**

—Presentació del Noiciari Fox en les festes del

2.0n Aniversari de la Proclamació de la República Espanyola

—Estrena de l'emocionant comèdia policiaca:

Una Aventura de Sherlock Holmes

La màxima creació de Clive Brook i Mirian Jordan.

—Pròxim dimarts: **MARRUECOS i EL DESFILE DEL AMOR**

*** Ahir al matí aparegué, surrant sobre les aigües a la platja del Miracle, de Tarragona, el cadàver d'una jove. Extreta de l'aigua s'ha comprovat que es tractava d'una jove d'uns 27 anys, serventa.

*** El governador civil rebé abans d'anit la visita del comissari de la Generalitat senyor Cavaller, del diputat senyor Andreu i d'una comissió de Reus, tractant sobre assumptes socials.

*** El coeficient de mortalitat i natalitat durant l'última setmana, segons dades de la Inspecció Municipal de Sanitat, és el següent:

Nascuts vius, 5 (0.16'5 per 1000).

Defuncions, 4 (0'13 per 1.000).

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

ha traslladat el seu despatx
el carrer Major, 3, 1. r. - Tel. 339

*** Les apassionants aventures d'aquell popular personatge creat per Conan Doyle era un tema que s'oferia propiciament per al cinema i podia donar lloc a una sèrie d'interessantíssimes pel·lícules. Gràcies a la Fox hem vist al cèlebre Sherlock Holmes, les gestes del qual vàrem admirar entusiàsticament quan érem infants, adquirir vida en la pantalla.

"Una aventura de Sherlock Holmes", que avui es projectarà al Kursaal, ofereix al públic una de les fetes del "gangster" nordamericà, mantinguda enginyosament, de manera que la curiositat dels espectadors està desperta fins el mateix darrer metre de la cinta.

Per a completar el programa figuren altres produccions recomanables.

*** Una caravana de gitanos que hi havia a la Munta i Baixa, composta per 42 persones, 19 cavalleries i 5 carros, fou foragitada per la guàrdia rural.

*** A la plenitud de la vida, als 39 anys d'edat, ahir traspasà la bondadosa senyora Matilde Girona Cases, esposa de nostre amic particular senyor Antoni Cases Gras, l'enterrament de la qual tindrà lloc aquest matí, a tres quarts d'onze i es sortirà de la casa mortuòria: carrer Estanislau Figueres, 1.

Adrecem nostre sentit pèsam als familiars de la traspasada, especialment al seu marit i al seu pare senyors Antoni Cases i Gaspar Girona, respectivament.

*** El governador civil en rebre els periodistes desmentí categòricament els rumors recollits per alguns periòdics de què serà nomenat comissari general d'ordre públic de Catalunya.

Foment Nacionalista Republicà

AVIS

Es posa en coneixement dels socis que aquest Consell de Govern ha acordat en la seva reunió d'avui, realitzar el trasllat de l'Entitat a l'estatge d'istiu, el proper dissabte dia 3 de juny.

Reus, 25 de maig de 1933.—Per A. del Consell de Govern, El Secretari.

REGISTRE CIVIL

del dia 31 de maig de 1933

NAIXEMENTS

Maria del Carme Pàmies Pèdroi.

DEFUNCIONS

Carme Esteve Ribé, 72 anys, Pi i Margall, 51.

MATRIMONIS

Cap.

Joventut de Foment N. R.

INAUGURACIO DE LA TEMPORADA D'ISTIU
DIUMENGE, DIA 4 TARDA, A LES 6'30

LLUIT BALL
NIT, A LES 10 Ball d'obsequi a les senyoretes

BALL CONTINU
— MICKEY ORCHESTRA i THE MERRY JAZZ —

Generalitat de Catalunya COMISSARIA DE TARRAGONA

Per mitjans de les ordres corresponents, el senyor Pere Cavaller resolgué ans d'ahir els següents assumptes que per Secretaria foren sotmesos a la seva aprovació:

DEPARTAMENT D'ASSISTENCIA SOCIAL

Malalts ingressats a l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla des del dia 23 de l'actual. Proposta d'aprovació del compte d'estades de menors naturals d'aquesta província a càrrec del Tribunal de València. Informes als expedients d'ingrés a l'Institut Pere Mata, de Mercè Soler, de Valls, i Josep Vila, de Reus, quan per torn els hi correspongui. Proposta d'ingrés al Dispensari antituberculós, també quan per torn els hi correspongui, de Dolors Torras, de Tarragona; Pilar Nolla, de Castellvell, i Eudald Ferraté, de Riudoms. Idem ídem del nen Joan Vernet, de Reus, a l'Institut Torremar, quan hi hagi lloc disponible. Serveis realitzats per les Seccions de l'Institut d'Higiene durant els mesos de març i abril últims. Compte de les despeses ocorregudes en el propi Institut durant el mes d'abril darrer. Moviment de malalts hagut en els establiments que utilitza la Corporació des del dia 23 de l'actual.

DEPARTAMENT D'OBRES PUBLIQUES

Permisos per a realitzar obres a la zona que afecta a les vies d'aquesta Comissaria.

DEPARTAMENT D'INTERVENCIO

Informe en els següents comptes:

De la Companyia Telefònica Nacional d'Espanya, per l'abonament dels serveis corresponents al mes de maig i conferències interurbanas. De la mateixa Companyia per l'import del servei de l'aparell instal·lat a les oficines de Recaptació de Tribut. De la casa Llavera per útils amb destí a l'automòbil de la Comissaria. De la casa Cacharo per gasolina pel propi auto.

CINEMA

Les estrenes del diumenge darrer

SALO KURSAAL. — "La Venus Rubia". Intèrpret principal: Marlene Dietrich. Producció: Paramount.

El triomf d'una marca: Paramount; l'èxit d'una artista: Marlene Dietrich. Amb això podríem dir el que va ésser aquest film.

La genial Marlene, intèrpret de "Angel Azul", "Marruecos", "Fatalidad" i últimament d'"El Expreso de Shangai" en quals produccions havia ja demostrat les seves altes qualitats, en "La Venus Rubia" se'ns presenta amb el caire sentimental de dona que ho sacrifica tot per tal de tenir al seu costat al fill estimat que vol arrabassar-li l'espòs.

Gary Grant en el paper d'enamorat, Herbet Marshall en el d'espòs i l'encantador noieta, Dikie Moore, són els col·laboradors de Dietrich, que s'ajusten bé al seu paper.

Josep Von Stenberg, el director ha tingut molta cura en la direcció del film.

JOMIBAT

SALA REUS. — "Doble asesinato de la calle Morgue". Intèrprets principals: Bela Lugosi i Sidney Fox

Novament la casa "Universal" ens presenta una pel·lícula del gènere truculent. Adaptada de la novel·la del mateix nom d'Edgar Poe, "Doble asesinato de la calle Morgue", ens presenta a un metge que vol fer un experiment a base d'un simi i unes dones. Les escenes preparatives d'aquest experiment i les que dintre aquest es desenrotllen, són les que donen una curta sensació de truculència, sense arribar a la de "El doctor Frankenstein" ni d'altres que d'aquesta classe hem vist.

La decoració bastant deficient. La presentació cuidada.

De la part interpretativa, Bela Lugosi, l'actor especialitzat en papers exòtics, i que hem vist amb "Chandú", "El Camello negro" i d'altres, també aquesta vegada està a l'alçada de llur fama, secundat admirablement en primer lloc pel conegut actor Sidney Fox i un selecte complement d'artistes.

En conjunt una pel·lícula acceptable.

VRAI

Hom sap que...

Gary Cooper en "Si yo tuviera un millón" llueix altra volta l'uni-

Foment Nacionalista Republicà

Per acord del Consell de Govern i en compliment de l'article 42.è, apartat B. dels nostres Estatuts, es convoca a reunió general extraordinària de socis per al dia 1 de juny proper, a les 10 de la nit, de primera convocatòria i a dos quarts d'onze, de segona.

ORDRE DEL DIA

1.er Examen i acords a prendre sobre la següent ordre del II Congrés Nacional ordinari del Partit, corresponent a l'any que som, que se celebrarà a Barcelona els dies 24 i 25 del proper mes de juny:

I. Gestió del Partit durant l'any anterior.

II. Programa de les realitzacions futures.

III. Renovació total de càrrecs del Comitè Executiu Central.

IV. Rendició de comptes i estat econòmic del Partit.

V. Proposicions.

2.on Nomenament de delegats al Congrés.

Reus, 25 de maig de 1933.—P. A. del Consell de Govern.—El Secretari.

ADVERTIMENT.—Els socis que vulguin presentar proposicions a l'Assemblea són pregats de fer-ho per escrit i lliurar-los a la Secretaria abans de les 8 de la nit del dijous.

forme, en un romàntic paper de un després ocupat soldat mariner.

Amb aquesta vegada, fa ja la dotzena pel·lícula que Cooper ha sortit d'uniforme.

En "Si yo tuviera un millón", a més de Cooper, hi prenen part més d'una dotzena d'artistes de primera fila.

Entre aquests s'hi troben Frederic March, Wynne Gibson, George Raft, Charles Langhton.

Els directors d'aquesta pel·lícula són vuit, el principal Lubitsch.

Els esports

Ciclisme

UNA CURSA PER A DISSABTE AL VELODROM DE LA CASA DEL POBLE

La seccióportiva de la Casa del Poble inaugura la temporada ciclista per pista el vinent dissabte, dia 3 de juny, a les 10 de la nit, amb una cursa de tres hores a l'americana amb esprints cada quinze minuts.

Els equips inscrits fins a la data són: Germans Albinyana, Sans - Borràs, de Cornellà; Ferrando - Plans (campió d'Espanya); Monreal-Murall; Benages-Valent; Capdevila-XX.

A jutjar pels noms i l'incerta-

da composició d'equips, tot fa preveure una cursa força interessant, ultra si es té en compte que a tots els equips els interessa la victòria en vespres de la inauguració de temporada en altres velòdroms.

Escacs

III CAMPIONAT LOCAL

Grup A

Resultats de la penúltima jornada de la primera volta, corresponent a la data del 26 de maig proppassat:

Orfeó Reusenc, 7 - Foment, 3.

Nyic Nyic, 1½ - Penya Reus 8½.

Reus Deportiu, 2½ - Penya Bar Vernet, 7½.

Descansà I. R. A.

Com en la jornada anterior, tam bé hi havia en aquesta un match que destacava i era aquest l'Orfeó-Foment. Com es preveia es resolgué d'una manera que no dona lloc a cap classe de dubte a favor dels actuals Campions. Foment no pogué ratificar la seva vàlua davant de l'Orfeó, tal com ho feu en la jornada anterior contra la Penya Reus. Aquest resultat col·loca novament a Orfeó en una posició magnífica per a continuar ostentant el títol.

Penya Reus venç també amb relativa facilitat a Nyic Nyic i passa junt amb l'equip de l'Orfeó a ocupar el lloc de líder.

Penya Bar Vernet, acreditant-se una vegada més, de molt perillosa, venç per un score molt elevat a

un equip com el Reus Deportiu i demostra a la vegada, que no en va va vèncer a l'equip de Foment. Penya Vernet, continua essent la revelació de l'actual Campionat, i pot ésser molt fàcil que es classifiqui en un lloc que reservàvem per algun altre equip.

Classificació actual:

Orfeó Reusenc, 4 punts.

Penya Reus, 4.

Penya Bar Vernet, 4.

Foment, 4.

Nyic Nyic, 1.

Reus Deportiu, 1.

I. R. A., 0.

ALFIL-DAMA

Futbol

UN PARTIT BENEFIC

Degut a una forta malaltia del que va ésser durant bastant temps jugador del Reus Deportiu, En Claudi Oliver, la seva família es troba en una situació molt crítica.

L'Agrupació Veterana (adherida al Reus Deportiu) i el Reus Deportiu, en vista d'això, acordà obrir una subscripció, la qual es troba de manifest a l'estatge de l'esmentada entitat, i a l'ensem organitzar un partit a profit dels fills del dit ex-jugador.

Aquest partit tindrà lloc diumenge vinent, dia 4 de juny, a l'Estadi reusenc, a les 5 de la tarda, i serà jugat entre una forta selecció local, composta per elements de l'Agrupació Veterana, Catalunya Nova i Reus Deportiu i l'equip B del Reus Deportiu. En una propera edició donarem a conèixer la formació dels dos onzes.

L'entrada serà lliure però tots aquells que, a no dubtar, seran tots els bons aficionats reusencs tenint en compte el fi que es persegueix, que desitgin cooperar a tan humanitari acte podran fer-ho assistint al partit de referència i aportant el seu valuós òbol.

Abans d'aquest partit i començant a dos quarts de quatre en jugaran un altre els equips Sporting Reusenc i l'Infantil A del Reus Deportiu.

PROMOCIO A 1.ª CATEGORIA

Diumenge, dia 4 de juny, es jugaran, corresponent a aquesta competició, els següents partits.

Sans - Granollers.

Iluro - Reus.

Girona - Martinenc.

Ebadalona - Manresa.

El més disputat serà sans i Iluro, tres es presenten netament guai Sans-Granollers, ja que els altres dos són propietaris dels terrenys respectius.

Matilde Girona Casas

Ha mort cristianament als 39 anys d'edat

(E. P. R.)

Els seus desconhortats: espòs Antoni Casas Gras, fill Antoni, pares Gaspar i Rosa, mare política Dolors Gras Gurí, germà Gaspar, germanes polítiques Mercè Valldosera Altadill, Sabina i Genoveva Casas Gras, oncles, nebots, cosins i parents tots (presents i absents) en assabentar a llurs amics i coneguts tan sentida pèrdua els preguen la tinguin present en les seves oracions i se serveixin concórrer avui dijous, a tres quarts d'onze, a la casa mortuòria, carrer Estanislau Figueres, 1, per tal d'acompanyar el cadàver a la Parroquial Església de la Puríssima Sang i d'allí a la Plaça Catalunya on s'acomiarà el dol.

Els funerals per a l'etern descans de la seva ànima se celebraran demà divendres, a les 9, en l'esmentada església, despedint-se el dol en el mateix temple.

Reus, 1 de juny de 1933.

No s'avisava particularment.

HORARI DE TRENS

DE REUS A BARCELONA (Per Vilanova)

	Lleug.	Luxe	Expr.	Lleug.	Expr.	Lleug.	Expr.	Mixte	Ràpid
Sortida de Reus	6'43	7'30	12'51	13'15	15'39	17'11	21'14		
Arrib. Barcelona, baixador	8'43	9'11	14'31	15'25	18'14	20'20	23'05		
Arrib. Barcelona, estació	9'04	9'22	14'42	15'36	18'25	20'31	23'16		

DE BARCELONA A REUS (Per Vilanova)

	Mixte	Ràpid	Expr.	Lleug.	Expr.	Lleug.	Luxe
Sortida Barcelona, estació	5'48	8'28	9'—	14'—	14'48	18'48	19'58
Sortida Barcelona, baixador	6'—	8'40	9'12	14'13	15'—	19'—	20'10
Arribada a Reus	9'13	10'24	12'19	16'22	16'39	21'07	21'51

DE REUS I FALSET A MORA

	Merc.	Ràpid	Expr.	Merc.	Lleug.	Luxe
Sortida de Reus	6'50	10'28	12'49	16'42	17'55	21'10
Sortida de Falset	8'45	11'07	13'46	17'20	19'11	21'58
Arribada a Mora	9'30	11'30	14'15	17'43	19'52	22'25

DE MORA I FALSET A REUS

	Lleug.	Luxe	Merc.	Expr.	Expr.	Merc.	Ràpid
Sortida de Mora	5'17	6'18	7'42	11'42	13'48	15'52	20'—
Sortida de Falset	5'59	—	8'51	12'17	14'38	17'42	20'39
Arribada a Reus	6'40	7'27	9'57	12'48	15'25	18'59	21'10

DE REUS A TARRAGONA

	Tram.	Lleug.	Tram.	Expr.	Expr.	Mixte
Sortida	7'50	10'05	15'45	18'—	21'35	22'45
Arribada	8'15	10'30	16'10	18'25	22'—	23'10

DE TARRAGONA A REUS

	Tram.	Lleug.	Tram.	Expr.	Expr.	Mixte
Sortida	7'45	9'40	12'—	16'15	20'25	21'05
Arribada	8'10	10'04	12'25	16'40	20'48	21'30

DE REUS A LLEIDA

	Corr.	Lleug.	Mixte
Sortida	8'25	16'50	21'13
Arribada	11'20	19'55	0'15

DE LLEIDA A REUS

	Lleug.	Corr.	Mixte
Sortida	7'15	15'—	19'20
Arribada	9'53	17'50	22'20

DE REUS A SALOU

Sortides:	8'—	11'15	15'—	17'50
extra, festius:	10'—			

DE SALOU A REUS

Sortides:	8'55	12'30	16'—	18'—
extra, festius:	10'35	19'—	en substitució del de les 18'—	

DE SALOU A TORTOSA

	Corr.	Mixt.	Expr.	Tram.
Sortides	1'10	8'47	12'01	21'20

DE TORTOSA A SALOU

	Corr.	Tram.	Expr.	Expr.	Mixte
Arr.	5'05	8'46	12'25	15'51	20'05

RECADERS

ASCO: Jaume Ribes, Plaça Prim, Llimpiabotes. — BARCELONA: Rosend Mas, Julià Nougués, 14; Lluís Mateu, Llovera, 14; Antoni Serrat, Llovera, 36; Josep Solé, Raval alt de Jesús, 41 bis; Agència Baró, Sant Joan, 2. — CASP I FAIO: Joan Martorell, Cervantes, 71 (Campanaret). — FALSET: Frederic Llorenç, Plaça de Prim, Llimpiabotes. — FLIX: Joaquim Franc, Santa Teresa, 31. — LLEIDA: Josep M. Lari, Casals, 8; J. Martorell, Llovera, 36; Manuel Rascall, Plaça Prim, Llimpiabotes. —

MARSA: Francesc Sancho, Llovera, 36. — MONTBLANC: F. Baldrich, Raval alt Jesús, 41 bis; Ramon Sabaté, Llovera, 36. — MORA: Joan Costa, Plaça Prim, Llimpiabotes; J. Vaque, Julià Nougués, 14. — TARRAGONA: Francesc Canyagueral, Llovera, 36; Pau Llauredó, Llovera, 14; Pere Llauredó, Raval alt Jesús, 41 bis. — ULLDEMOLINS: Pere Puigali, Plaça de Prim, Llimpiabotes. — VALLS: Joan Prats, Donotea, 13. — Josep Badia, Plaça de Prim, Llimpiabotes.

ENOFOSFORINA SERRA

Insubstituïble en les convalescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Una frase

que és un

axioma

Vesteixi's a

Magatzems EL SOL

i coneixerà la

millor Sastreria

MAGATZEMS EL SOL

SASTRERIA :: CONFECCIONS :: GORISTERIA :: CAMISERIA :: MOBLES
Raval Santa Anna, 23 al 27 · Tel. 547 R - REUS

Vi selecte de la Conca del Gaià

Si voleu beure vi pur, tal com surt del Celler del Sindicat Agrícola de Vilarodona, demaneu-lo als següents establiments: MAGI MARTI, Llovera, 53; H. MARINE, P. Prim, 1; COLMA-DO MADICO, C. Monterols; DROGUERIA PINYOL, P. República, Tel. 112; JOAQUIM SUGRANYES, Pi i Margall, 3; S. SORONELLAS, P. Hèrcules; EMILI CAPDEVILA, Sant Pancràs; CENTRE NATURA, R. A. Jesús, que us el serviran en garrafes de 4 i 8 litres prescintades pel Sindicat, i al preu de 55 cèntims litre.

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

Comptes corrents en pessetes i en moneda estrangera amb abonament d'interessos

Caixa d'Estalvis a la vista i a l'interès del 3 ½ per 100 l'any

Girs sobre la península i sobre qualsevol altre país

Compra-venda de valors

Cambra cuirassada amb departaments de caixes per a lloguer

Paguem els cupons de venciment corrent

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liège (Bèlgica) 1926

Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

Possibles reformes del Govern Azaña?

Hom no arriba a capir—i ara es parla de bona fe—el perquè les obstruccions no varen acceptar la treva proposada pel cap del Govern, fa unes setmanes i ara sense més ni més, la demanen i diuen que l'accepten. No ha passat res de nou. (Es a dir, en efecte, ha passat quelcom que ho especificarem de seguida.) S'ha dominat un moviment contrarevolucionari amb unes lleugeres accions de la policia. El Govern acaba de castigar a uns marins que no havien comprès exactament el significat de les noves ordres republicanes que els priva de tota intervenció política. I quan semblava que per aquest motiu els radicals havien d'estar més enfadats i més enfadats encara els conservadors i els progressistes que havien votat contra la llei de Congregacions religioses, el famós Soriano s'aixeca a dir si maté la treva i el Govern diu que sí i que l'accepten després d'un intermedialamentable de Miquel Maura, que en la davallada de la seva conducta ministerial cada dia s'assembla més a aquell famós "caballo loco en la cacharrería", que va fer famós el seu pare.

Ja no hi ha obstrucció per al nou projecte del Tribunal de Garanties Constitucionals. Es retorna, doncs, al sentit de la nota obstruccionista que va donar-se al públic quan es féu conegut el pacte Maura-Martínez Barrios-Castrillo-Franchy Roca. Llavors digueren les obstruccions que es faria una treva per la llei de Congregacions i la del Tribunal de Garanties i un cop aprovades ambdues lleis demanarien el plantejament del debat. Com que això no interessa a les forces teocràtiques que dirigien el moviment contra el Govern que presentava, feia discutir i anava a aprovar la llei de Congregacions poc després es procurà trobar el fet que motivés una ruptura general i que es mantingués l'obstrucció per al projecte laic. I, llavors, l'obstrucció feu quan prengué la gran volada.

Naturalment, un cop aprovada la llei difícil, laica i republicana, l'obstrucció no tenia gaire raó d'ésser. Es per això que en el parèntesi de més amunt assenyalàvem que havia passat quelcom. Havia passat que l'obstrucció no tenia finalitat. Precisament la llei del Tribunal de Garanties Constitucionals havia d'afavorir més els interessos de les dretes que no pas els de les

esquerres, encara que sembli estrany, doncs amb el projecte esmentat les dretes tindran sempre una arma a la mà per avalotar i parlar, com sempre, de totes maneres, desconsideradament i injustament, de l'arbitrarietat o inconstitucionalitat de totes les lleis que es vagin discutint. I quan veïem que el Tribunal de Garanties Constitucionals no tenia gaire per obstruir i creient que sortint al pas de l'aprovació es podria plantejar el debat polític que ha de donar final a tot aquest aldarull polític, han retornat a la vella posició. Ara bé, quines possibilitats tenen aquests desigs de les obstruccions? Quins motius de raó tenen per a fer el que han fet? Què és el que pot passar? Hi ha quelcom de cert en aquestes possibilitats de crisi?

En efecte, sí que hi ha quelcom de tot això. Cal dir-ho. El Sr. Azaña sap que el Govern no rutlla com hauria de rutllar. Hi han uns quans ministeris que funcionen perfectament — Guerra, Treball, Obres Públiques, Governació—, n'hi ha d'altres que funcionen d'una manera mecànica, és a dir, despatxant els afers corrents, com Hisenda, i n'hi han d'altres que no funcionen com haurien de funcionar. Això ho sap el senyor Azaña i a això pensa posar-hi remei, perquè no es pot continuar com fins ací. És possible, doncs, la reforma del Govern Azaña, fins amb col·laboracions polítiques, actualment a l'oposició, esdevinguda normal ara, i no ha d'ésser allunyada d'una realitat més o menys pròxima.

LLUCIA VINYES

Fuga de comunistes

Varsòvia, 31.—Un grup de comunistes aconseguí fugir d'un campament d'internats intentant refugiar-se a Polònia. Entre els fugitius hi havia el redactor en cap del diari "Bandera Roja. Els hitlerians en donar-se compte de l'evasió pegaren foc a la cabana on es refugiaren, morint carbonitzats.

Esquerra Republicana de Catalunya COMARCAL DEL BAIX CAMP

El diumenge, dia 11, a les 10 del matí, tindrà lloc en el local d'istiu de Foment—situat al davant de l'estació de M. S. A.—una reunió de delegats de les entitats de la Comarcal, per tal d'acordar com es deu intervenir en el pròxim Congrés Nacional del nostre Partit.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

L'ENSENYAMENT A CATALUNYA

Poca cosa són les facultats que l'Estatut de Catalunya, confereixen a la Generalitat en matèria d'ensenyament. Així i tot, si l'Estatut orgànic interior havia de contenir un títol destinat a afirmar principis, no en podia restar fora allò que es refereix a aquesta matèria. A això va destinat l'article 12 que trascrivim a continuació:

"Estatut interior de Catalunya. —Text de l'article 12, aprovat en la sessió de 10 de març de 1933.

Art. 12. — L'ensenyament primari serà obligatori, gratuït i català per la llengua i el seu esperit. S'inspirarà en els ideals de treball, llibertat, justícia social i solidaritat humana i es desenrotllarà mitjançant institucions educatives relacionades entre elles pel sistema

de l'escola unificada. En tots els seus graus serà laica.

La Generalitat facilitarà l'accés a tots els graus de l'ensenyament als escolars més aptes mitjançant de mitjans econòmics.

La llibertat de càtedra queda reconeguda i garantida.

La Generalitat salvaguardarà l'existència i l'obra de les institucions i fundacions privades de cultura que atenen-se a les normes legals contribueixin al progrés dels estudis i a la formació espiritual del poble català.

No escau a nosaltres comentar-lo en segons quin aspecte que cau fora de l'objectiu coneret de la nostra associació; però creiem necessari de remarcar amb satisfacció la nota de catalanitat assegurada per ell a l'ensenyament d'una manera categòrica i la salvaguarda consignada amb referència a les institucions i fundacions privades de cultura.

(Del "Butlletí de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana).

Informació telegràfica i telefònica

LA LLEI ELECTORAL

Madrid, 31.—El Consell de ministres s'ha ocupat detingudament de la reforma de la llei Electoral.

Es pren com a base el decret que en el mes de maig de 1931 dictà el Govern provisional i pel qual es regiren les eleccions de diputats per a les Corts Constituents.

Aquest decret sofrirà algunes modificacions, més bé de forma, perquè el seu fons es respectarà, ja que el Govern estima que encara respon a les actuals necessitats electorals.

S'estudià si convindria o no mantenir el quòrum del 20 per 100 dels electors per a que es pogués obtenir l'acta de diputat; si les circumscripcions han d'integrar-les les poblacions que no siguin capitals de província i que tinguin més de 100.000 habitants, etc.

S'acordà ampliar la qüestió de proporcionalitat per al número de

candidats que pugui elegir cada votant en les eleccions municipals i generals. El número de llocs de les minories seguirà essent el mateix que fins ara.

Amb les reformes que s'introduiran en aquest decret, es tracta d'evitar que hi hagi un gran nombre de candidatures per a les pròximes eleccions.

Es facultà al president del Consell per a que redacti l'oportú projecte de llei i el llegeixi a les Corts aquesta mateixa setmana.

HA ESTAT SIGNAT L'ARMISTICI ENTRE XINESOS I JAPONESOS

Londres, 31.—Comuniquen de Shangai que aquest matí els xinesos i japonesos han signat l'armistici a Tang Keu.

L'armistici estableix les següents condicions:

Primera: Es crea una zona desmilitaritzada al Sur de la Gran Muralla, entre el ferrocarril de Pequín a Mukden, a l'Est.

Segona: Es crea una zona desmilitaritzada entre el ferrocarril de Pequín a Sui Yong.

Tercera: Es reprèn el tràfic ferroviari entre Pequín i Shangai Kwan.